jevovati jen v osobním styku. Úhledné tiskopisy a zdvořilé, přátelské úřední dopisy by jistě nesnížily vážnost úřadu. A konečně stojí za zmínku i vnitřní úprava kanceláří. V kobkách, podobných spíše středověkým mučírnám, temných a nezdravých, uhasne často vlídnost nejvřelejší, je-li tam odsouzena na léta. Je tam otráven úředník i občan-strana. Nejhůře jsou na tom snad soudy a berní úřady a správy. Soudní kancelář by mohla poskytnouti řadu příkladů, jak vhodnější organisací by se zrychlila agenda. Nepraktické, chceme-li to říci mírně, jsou zápisy do rozličných rejstříků. Jsou to veliké knihy, v nichž už pouhé listování je utrpením. Berní kancelář je asi nejkrásnější příklad starobylosti... Největší omyl je, že se finanční úřady považují za úřady ryze správní. Jsou to přece úřady především hospodářské, jejichž činnost zasahuje hluboce do celého hospodářského života. To vše jsou jen příklady, vybrané namátkou, které mají ukázati, že by se dalo veřejné úřadování zrychliti při dobré vůli v mnohých ohledech pouhými úpravami organisačními a technickými, než se dostaneme k důkladné obecné reformě.«

O reformě právnického studia

uspořádalo České Slovo počátkem ledna t. r. anketu, jíž se zúčastnilo 26 vysokoškolských profesorů, docentů, praktických právníků, finančních a národohospdářských odborníků. V doslovu k anketě (Č. S. ze dne 17. ledna 1937) prof. Emil Svoboda shrnuje výsledky ankety takto:

»Poměrně nejvíce souhlasu má rozvržení studií na tři období po třech semestrech, aby ani historický oddíl nebyl nezaslouženě ponížen a zbaven svého vědeckého rázu... Zdá se, že bychom se i v tom shodli, aby byly zavedeny jednotné zkoušky fakultní — bez marného dualismu státních zkoušek a rigoros — i v tom, aby se mohla zkouška ve lhůtě 14 dnů vykonati na třikrát, aby jediné odpoledne nevleklo kandidáta všemi obory zkušebními jako dnes... Také se snad shodneme o metodě, jak vynutiti skutečnou účast posluchačů na přednáškách, cvičeních a seminářích. Studium nepřítomných je skutečné zlo... Mnoho se uvažuje o tom, aby se doktorát stal vědeckým. Snad by se mohl zavésti francouzský způsob licenciátů — dostatečně kvalifikovaných pro všechna praktická povolání — a doktorů... Popírám, že by někdo mohl udělat skutečně vědeckou práci judiciální, státovědeckou, národohospodářskou, kdo neprožil několik let ve skutečné právní praksi. I pro docenty těchto disciplin bych vyslovil podmínku, že se mohou habilitovati teprve až ztráví aspoň pět let prakse v tom oboru, pro který se chtějí státi akademickými učiteli. Jinak vznikne papírová věda... Ke skutečně vědeckému tvoření je třeba styku vědy a prakse... Čím více se rozroste právní a hospodářsko-politická látka, tím více se musíme obrátiti na cestu metodickou: především naučit právníky právnicky myslet, naučit je, aby uměli číst prameny a užívat jich a aby se naučili vidět život sub specie societatis... Ale zde vidíme nesnáz: finanční oběti státu a nalezení vynikajících učitelských osobností. Jedno i druhé je v přítomné době v těžkém nebezpečí.«

Z právní prakse.

Zemědělské vyrovnání.

a) Vládním nařízením č. 76/1936 byla lhůta k podání návrhu na zemědělské vyrovnání prodloužena do 30. září 1937 včetně, což znamená, že v tento den musí býti návrhy u soudu (sr. Pužman-Knap »Zemědělské vyrovnání«, str. 2).

b) Druhá změna, která byla vl. nař. č. 13/1937 provedena, týká se hlasování při vyrovnacím roku. Upozorňujeme na ni výslovně proto, poněvadž jest velmi dalekosáhlá. (Pužman-Knap zpracovali a uveřejňují tuto změnu v souvislosti se změnami dle vl. nař. 14/1937 v současně vyšlém sešitě »Prager Archiv«). Jde o následující:

K přijetí nezemědělského vyrovnání jest zapotřebí, jak známo, nadpoloviční hlavové většiny přítomných nebo zastoupených věřitelů, oprávněných hlasovati, a současně nejméně tříčtvrtinové většiny veškerých pohledávek, oprávněných hlasovati, bez rozdílu, zda jejich

věřitelé byli při vyrovnacím roku přítomni nebo zastoupeni (§ 50 všeob. vyr. ř.).

Při zemědělském vyrovnacím řízení až do 31. ledna 1937 platilo, že k přijetí vyrovnání stačila buďto nadpoloviční většina hlavová věřitelů při roku přítomných nebo zastoupených, jestliže současně tato většina representovala alespoň nadpoloviční většinu všech pohledávek, oprávněných hlasovati, bez rozdílu zda jeho věřitelé byli při roku přítomni nebo zastoupeni,

anebo hlasovala-li pro vyrovnání alespoň třetinová hlavová většina věřitelů při roku přítomných nebo zastoupených, jestliže tato většina representovala současně alespoň ⅔ všech pohledávek k hlasování oprávněných, bez rozdílu zda jejich věřitelé byli při roku přítomni nebo zastoupeni.

Od 1. února 1937 (čl. II. vl. nař. 13/1937) však stačí pro přijetí zemědělského vyrovnání, aby pro ně hlasovala

buďto nadpoloviční hlavová většina věřitelů při roku přítomných nebo zastoupených, jestliže současně representuje také pohledávkovou nadpoloviční většinu pohledávek věřitelů při roku přítomných nebo zastoupených (ne tedy již všech věřitelů oprávněných hlasovati vůbec),

nebo aby pro ně hlasovala alespoň třetina věřitelů při roku přítomných nebo zastoupených, jestliže jejich pohledávky representují alespoň ⅔ pohledávek věřitelů při roku přítomných nebo zastoupených (ne tedy již všech věřitelů oprávněných hlasovati vůbec).

Tím také nabývá jiné náplně ustanovení § 19, odst. 2, podle něhož nyní od 1. II. 1937 nelze počítati k pohledávkám hlasujícím pro vyrovnání takové pohledávky státu na veřejných daních, dávkách a poplatcích, pro které stát není zastoupen při vyrovnacím roku, poněvadž takové pohledávky nebudou brány v úvahu ani při výpočtu základu pohledávek, z něhož mají býti rozhodující nadpoloviční většina nebo dvě třetiny počítány. Jenom takové pohledávky státu na veřejných daních, dávkách a poplatcích budou počítány k pohledávkám hlasujícím pro vyrovnání, pro které sice jest stát při vyrovnacím roku zastoupen, ale ohledně nichž nehlasuje.

Z toho vyplývá:

Jen tehdy může věřitel svým hlasem nebo svou pohledávkou hlasovati proti přijetí vyrovnání, bude-li při roku přítomen, i když jde o rok u soudu sebeodlehlejšího. Útraty případné intervence nese ovšem věřitel. Nenechá-li věřitel intervenovati, nepočítá se již jeho pohledávka jako by hlasovala proti vyrovnání.

c) Posléze jest upozorniti na poznámku, kterou nám zaslal p. Dr. Pavel Thein, advokát v Pardubicích:

Každý věřitel musí přihlásiti svoji pohledávku k zemědělskému vyrovnání, chce-li se vyrovnacího řízení zúčastniti, a dojde-li k určení stavu břemen podle § 9 vl. nař. 76/36, musí na výzvu soudu přihlásiti svoji pohledávku ve smyslu § 9, odst. 3 ještě jednou, a to samozřejmě na své útraty. Této nutnosti by bylo lze čeliti jen tak, že by se soudy řídily návrhem v. s. r. Miroslava Chleboráda, uveřejněným v Soudcovských Listech 1937/2 na str. 46, totiž, že by ve vyzvání podle § 9, odst. 3 vl. nař. 76/1936 připojily klausuli asi tohoto obsahu:

»Věřitelé, kteří přihlásili již svoje pohledávky hypotekárně zajištěné na nemovitostech zemědělského podniku, nemusí znovu přihlášku podávati, pokud jejich původní přihláška, podaná ve smyslu § 43 vyr. ř. vyhovuje vzorci čís. 1 výnosu min. správ. z 27. IV. 1936, č. 21.724 (t. j. udává-li výši nároku ke dni zahájení zemědělského vyrovnání, ve které vložce a v kterém pořadí jsou zajištěny, a to s výpočtem zadrželých splátek na kapitál, dávky, úroky a pod. ke dni zahájení zemědělského vyrovnání).«

Neobsahuje-li výzva dle § 9, odst. 3 vl. nař. 76/36, této doložky — při čemž úřední vzor čís. 1 této výzvy takovou doložku skutečně neobsahuje (srov. cit. výnos min. spr.) —, musí ovšem věřitel podati přihlášku znovu, neboť jinak by se k jeho zástavnímu právu při určení stavu břemen nepřihlíželo a věřitel by pro pohledávku ztratil svoje zajištění.